Ändringsförslag till finans- och näringsutskottets betänkande nr 3/2026–2027 gällande nya regler för yrkestrafik och taxi

Motivering

Taxi är inte vilken marknad som helst. Taxitrafiken utgör en viktig del av samhällets transportinfrastruktur och har stor betydelse för människors möjligheter att förflytta sig, inte minst för dem som saknar tillgång till egen bil.

I omställningen från privatbilismen behöver vi utveckla fler attraktiva och tillgängliga alternativ till den egna bilen. Här har taxitrafiken en viktig roll att spela, som ett komplement till kollektivtrafiken och andra transportlösningar. Det förutsätter att människor kan lita på att taxitjänster finns tillgängliga och erbjuds till rimliga och förutsägbara priser.

Landskapsregeringen föreslår att den nuvarande regleringen av maximipriser avskaffas och ersätts med krav på tydlig prisinformation. Syftet är att möjliggöra en friare prissättning och ökad konkurrens. Men det är inte självklart att en friare prissättning leder till lägre priser eller bättre service för kunderna.

Finans- och näringsutskottet konstaterar självt i sitt betänkande att det finns risker med avskaffandet.

Den som anländer till Åland sent en kväll eller natt ska kunna sätta sig i en taxi utan att behöva oroa sig för att bli lurad eller betala ett oskäligt högt pris. Vi har sett exempel från andra delar av Europa där avreglerade taximarknader har lett till problem. Utskottet bedömer att risken för en sådan utveckling är förhållandevis liten på Åland, bland annat med hänvisning till vårt samhälles begränsade storlek. Men det är inget tillräckligt konsumentskydd.

Den nuvarande maxtaxan är ett styrmedel. Den ger landskapsregeringen möjlighet att säkerställa att taxipriserna hålls på en skälig nivå och att konsumenterna skyddas mot oskälig prissättning. Det betyder inte att dagens taxenivåer måste vara oförändrade. Tvärtom finns det goda skäl att se över och justera maximipriserna med hänsyn till taxiföretagens kostnader, lönsamhet och verksamhetsförutsättningar.

Förslag:

Med anledning av det anförda föreslår undertecknad att: till finans- och näringsutskottets förslag till landskapslag om yrkesmässig trafik fogas:

Taxans uppbyggnad
§ 25, paragrafens 4 mom. ges följande lydelse:
Landskapsregeringen kan genom landskapsförordning fastställa högsta tillåtna priser för taxitrafik. Närmare bestämmelser om prissättning, prisinformation och utmärkning av fordon kan utfärdas genom landskapsförordning.

Mariehamn den 18 november 2026

Alfons Röblom (HI), lagtingsledamot